

Het sneeuwluipaard

©strichpunkt van Pixabay via Canvas

Het **sneeuwluipaard** wordt ook wel sneeuwpanter genoemd. Door de naam zou je denken dat het dier ook een 'luipaard' is maar dat is niet zo. Het sneeuwluipaard is het meest verwant aan de **tijger**!

Het sneeuwluipaard is een mysterieuze kat. Hij is lastig te vinden en te onderzoeken. Dat komt vooral omdat hij in hele **onherbergzame** gebieden leeft. Gebieden die vaak een koud en moeilijk klimaat kennen en waar niet zoveel mensen kunnen komen. Daarom is het moeilijk voor wetenschappers om onderzoek te doen naar het sneeuwluipaard om dit dier beter te begrijpen. En dat betekent gelijk dat er nog veel niet bekend is over dit dier.

Een mysterieuze kat dus waardoor sommigen hem de bijnaam '**geest van de Himalaya**' hebben gegeven. De Himalaya is een belangrijk leefgebied van het sneeuwluipaard.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Waarom is het belangrijk een spreekbeurt over de sneeuwluipaard te houden?	3
Wat voor soort dier is de sneeuwluipaard?	3
Verschillende soorten sneeuwluipaards?	4
Basisinformatie over de sneeuwluipaard	5
Hoe ziet de sneeuwluipaard eruit?	6
Waar leeft de sneeuwluipaard?	7
Hoe leeft de sneeuwluipaard?	8
Waarom gaat het niet goed met de sneeuwluipaard?	10
Waarom is het erg als de sneeuwluipaard uitsterft?	11
Wat kun jij doen om de sneeuwluipaard te helpen?	12
Wat doet Stichting SPOTS?	13
Leuke weetjes	14
Alle links	15

Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de sneeuwluipaard te houden?

Omdat het sneeuwluipaard zo'n mooi dier is, is het heel erg dat er steeds minder sneeuwluipaarden zijn op de wereld. Door een spreekbeurt te geven over dit dier en jouw klas te vertellen waarom het sneeuwluipaard zo bijzonder is, kun jij het sneeuwluipaard helpen om te blijven bestaan.

Verderop kun je lezen wat je nog meer kunt doen om het sneeuwluipaard te helpen.

Wat voor soort dier is het sneeuwluipaard?

De sneeuwluipaard behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten'. Dit zijn bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en de moeraskat. Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw, tijger en jaguar). Het gekke is dat het sneeuwluipaard nooit brult, maar toch tot de grote katten wordt gerekend.

Heet sneeuwluipaard heeft ook een wetenschappelijke naam. Deze naam is vaak in het **Latijn**. De wetenschappelijke naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt als men met elkaar over het dier spreekt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over een dier praten. De wetenschappelijke naam van het sneeuwluipaard is **Panthera uncia**.

Je zou door de naam denken dat het sneeuwluipaard familie is van de 'gewone' luipaard. Maar.... het sneeuwluipaard is het meeste verwant aan..... de tijger!

Luipaard

Tijger

Sneeuwluipaard

Verschillende soorten sneeuwluipaarden?

Je kon al lezen dat alle dieren een **wetenschappelijke** naam hebben. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam, bijvoorbeeld ***Panthera uncia uncia***. Deze derde naam geeft de **ondersoort** van het dier aan.

Een sneeuwluipaard die bijvoorbeeld in Tibet leeft, leeft in hele **andere omstandigheden** dan een sneeuwluipaard in bijvoorbeeld Rusland. Daarom zien sneeuwluipaarden er in verschillende gebieden net iets **anders** uit. Het zijn dan verschillende **ondersoorten**. Nu is er vaak discussie over hoeveel ondersoorten er zijn.

De **IUCN** (een belangrijke organisatie die helpt dieren te beschermen) stelt dat er maar **drie** soorten sneeuwluipaarden zijn. Andere wetenschappers zijn het daar niet mee eens. Zij zeggen dat er **meer** ondersoorten zijn. Maar op dit moment worden er dus drie ondersoorten erkend.

©Michel VIARD van Getty Images via Canvas

Basisinformatie over het sneeuwluipaard

Stam: Chordata (gewervelden)
Klasse: Mammalia (zoogdieren)
Orde: Carnivora (vleeseters)
Familie: Felidae (katachtigen)
Geslacht: Panthera
Soort: uncia

Lichaamslengte: gemiddeld 100 - 121 centimeter;
Staartlengte: gemiddeld 80-100 centimeter;
Gewicht: gemiddeld 33 - 46 kilo.
Mannetjes zijn over het algemeen groter en zwaarder dan de vrouwtjes.

Levensverwachting: In het wild maximaal 15 jaar, in gevangenschap kunnen ze ouder worden.

©Pixel-mixer van Pixabay via Canvas

Hoe ziet het sneeuwluipaard eruit?

Het sneeuwluipaard is een stevige kat en heel goed **aangepast** om in erg koude gebieden te leven. De vacht is erg dik en de haren zijn lang, zodat het sneeuwluipaard het niet zo snel koud heeft.

Kop

Het sneeuwluipaard heeft een wat kleine kop in vergelijking met de rest van zijn lichaam. Maar zijn neusgaten zijn extra groot, zodat de ingeademde lucht verwarmd wordt.

Vacht

De vacht is dik met lange haren en beschermt het sneeuwluipaard goed tegen de kou. De kleur is licht- tot donkergrijs met rozetten (open vlekken). De buik en kin zijn lichter van kleur.

Staart

De staart is dik behaard en erg lang. Dat is om zijn evenwicht te bewaren. Ook houdt het sneeuwluipaard met zijn staart zijn lichaam lekker warm bijvoorbeeld tijdens het slapen.

Poten

De achterpoten zijn langer dan de voorpoten, zodat het sneeuwluipaard makkelijker op rotsen kan klimmen. Op zijn poten zitten veel haren, ook weer tegen de kou.

De goede schutkleur en het camouflerende vachtpatroon zorgen ervoor dat de sneeuwpanter opgaat in de achtergrond.

Spot jij het sneeuwluipaard in het plaatje hiernaast?
(tip - kijk goed onder het pak sneeuw)

Waar leeft het sneeuwluipaard?

Het sneeuwluipaard komt voor in centraal **Azië**. Hij leeft daar in de landen China, Bhutan, Mongolië, Nepal, Tibet, Afghanistan en Rusland. Op het plaatje hieronder kun je zien waar het sneeuwluipaard leeft (in de bruine gebieden). Zo'n 60% van zijn leefgebied is in China te vinden.

Zoals je weet, leeft het sneeuwluipaard in koude gebieden. De plekken waar hij vooral voorkomt zijn **berggebieden**, met steile bergen zoals de Himalaya. Het is belangrijk dat er genoeg plekken in en tussen de rotsen zijn, zodat het sneeuwluipaard zich kan verbergen. Soms komt het sneeuwluipaard ook in gebieden waar het niet zo hoog is, maar dan moeten er wel genoeg schuilplekken zijn. Ze komen niet voor in gebieden met veel bossen.

Het sneeuwluipaard heeft er geen moeite mee om door een **dik pak sneeuw** te lopen! Maar liever loopt hij over paadjes die gemaakt zijn door andere dieren.

In de **winter daalt** de sneeuwluipaard af naar wat lagere gebieden. Dit doet hij omdat de winters erg koud zijn en de prooidieren dan ook gaan afdalen. Het kan dan wel **40° C onder nul** worden!

Wist je dat...

Het sneeuwluipaard leeft op een hoogte van 3000 tot 5400 meter (in het noordelijk deel van het leefgebied is dit gemiddeld 1000 meter).

De hoogste berg van Nederland is daar niks bij... De Vaalserberg in Limburg is maar 322 meter hoog!

Hoe leeft het sneeuwluipaard?

Sneeuwluipaarden leven meestal alleen, dat wordt ook wel **solitair** genoemd. Elk sneeuwluipaard heeft zijn of haar eigen **territorium**, zo wordt het gebied waarin ze leven genoemd. Om aan te geven waar sneeuwluipaarden hun territorium hebben, sproeien ze met **urine**, en laten hun **ontlasting** achter. Zo kan elk sneeuwluipaard zien en ruiken dat hier al een andere sneeuwluipaard woont.

Een mannetje accepteert wel dat er vrouwtjes in zijn gebied leven maar met andere mannetjes zal hij meestal vechten als die zijn gebied binnenkomen.

Voortplanting

Aan het einde van de winter komen de mannetjes en vrouwtjes bij elkaar om te paren. Meestal worden er na 90-100 dagen **2 tot 3 jongen** geboren. Bij grote katten worden die jongen ook wel welpen genoemd. De welpen worden geboren in holen en gaten in de bergen.

De vacht van de welpen is nog wolliger dan die van de ouders! De welpen worden **blind** geboren en na ongeveer één week gaan de oogjes open. Over het algemeen voedt de moeder de jongen alleen op. Er zijn echter aanwijzingen dat een mannetje het vrouwtje soms helpt bij het opvoeden van de jongen en hen beschermt. Dat is heel uniek want het komt bij de katachtigen niet vaak voor dat de vaders betrokken zijn bij de opvoeding.

Als de welpen ongeveer drie maanden oud zijn, leert de moeder ze jagen. Ze mogen dan mee op jacht met hun moeder. Na ongeveer **twee jaar** gaan de welpen weg bij hun moeder, en beginnen ze met hun eigen leven en moeten ze op zoek naar een eigen territorium.

Wist je dat...

Het territorium van een sneeuwluipaard wel 1000 vierkante kilometer kan zijn? Dat is bijna net zo groot als het IJsselmeer!

Het ligt aan het aantal prooien in het gebied, hoe groot dit territorium is. Als er weinig prooien zijn, is het territorium groter.

@Slowmotiongli van Getty Images via Canva

De jacht en de prooien van het sneeuwluipaard

Het sneeuwluipaard is een **carnivoor**. Dit betekent dat hij voornamelijk vlees eet. Sneeuwluipaarden jagen meestal tijdens zonsopgang of zonsondergang.

Het liefst eten sneeuwluipaarden blauwschapen, steenbokken en moeflons. Dat zijn allemaal **schapensoorten**. Maar ze eten ook marmotten, hazen en andere kleine knaagdieren. Om te overleven moet het sneeuwluipaard elke **10 tot 15 dagen een grote prooi** vangen. Meestal sluipt het sneeuwluipaard stiekem naar zijn prooi. Na een korte achtervolging bespringt het sneeuwluipaard zijn prooi vervolgens.

Omdat het sneeuwluipaard leeft in gebieden waar niet heel erg veel prooidieren leven, moet hij soms tot het uiterste gaan om een dier te vangen. In de links, aan het einde van deze spreekbeurt, kun je een filmpje zien waarin dit duidelijk wordt. Als het sneeuwluipaard een groot dier heeft gevangen, verbergt hij het meestal. En komt dan om de zoveel dagen terug om er verder van te eten.

Op het plaatje zie je een sneeuwluipaard die een blauwschaap heeft gevangen. Een mannetjes blauwschaap kan wel 80 kilo wegen! Het sneeuwluipaard weegt meestal maar de helft daarvan!

Dit plaatje laat zien hoe groot een sneeuwluipaard is in vergelijking met een volwassen man. Je ziet dat het sneeuwluipaard niet zo groot is, maar wel erg sterk zodat hij die grote blauwschapen kan vangen!

Soms vangt een sneeuwluipaard vee van de boeren. De boeren zijn daar natuurlijk niet blij mee. Het zorgt voor conflict waarbij regelmatig sneeuwluipaarden door mensen worden gedood.

Waarom gaat het niet goed met het sneeuwluipaard?

Vroeger kwamen er veel meer sneeuwluipaarden voor dan nu. Voor een sneeuwluipaard zijn er veel gevaren:

- **Verlies van leefgebied** -doordat steeds meer gebied gebruikt wordt door mensen of door menselijke activiteiten zoals landbouw, veeteelt en industrie zoals mijnbouw;
- **Afname van prooidieren** - door (illegale) jacht van mensen maar ook omdat door (klein)vee van mensen, de natuurlijke prooidieren van sneeuwluipaarden moeten concurreren om voer (gras) - hierdoor nemen prooidieren af;
- Dit leidt tot een **mens/dier conflict** omdat er voor het sneeuwluipaard steeds minder natuurlijke prooidieren voorhanden zijn. Dit leidt er soms toe dat het dier zich vergrijpt aan (klein) vee van boeren. Die op hun beurt de kat dan weer doden;
- **Illegale handel**; steeds vaker worden sneeuwluipaarden gedood en illegaal verhandeld vanwege hun vacht en lichaamsdelen. Deze laatste worden vaak gebruikt als vervanger van tijger lichaamsdelen in traditionele Chinese medicijnen (TCM). Men denkt dat deze lichaamsdelen genezend werken tegen ziektes.

Op de foto hierboven zie je een lokale markt waar een vacht van een sneeuwluipaard verkocht wordt.

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Hierop is te zien hoe het met bepaalde dier- en plantensoorten gaat. Dat wordt bepaald door een organisatie die het **IUCN** heet. IUCN staat voor de *International Union for Conservation of Nature*. In het Nederlands betekent dit: de internationale unie voor de bescherming van de natuur.

THE IUCN RED LIST
OF THREATENED SPECIES™

Het sneeuwluipaard staat ook op deze lijst, en heeft de status '**vulnerable**' (kwetsbaar). Dit betekent dat het om een diersoort gaat dat met uitsterven wordt bedreigd. Er zijn nu nog maar tussen de 3.900 en 6.400 sneeuwluipaarden in het wild. En helaas daalt dit aantal nog steeds...

Waarom is het erg als het sneeuwluipaard uitsterft?

Dat is een goede, en heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**". Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven. Vergelijk de natuur maar met een auto. Als je daar 1 onderdeel uithaalt, dan rijdt de hele auto niet meer goed. En het is natuurlijk ook gewoon verdrietig als zo'n mooi dier er straks niet meer is.

©strichpunkt van Pixabay via Canvas

Wat kun jij doen om het sneeuwluipaard te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de sneeuwluipaard te **helpen**. Deze katten zijn te bijzonder en te belangrijk om ze zomaar te laten uitsterven. Maar misschien denk je 'wat kan ik nu doen'?

Manier 1:

Het is leuk en heel belangrijk als jij een **spreekbeurt** over het sneeuwluipaard geeft. Dan kun je jouw klasgenoten meer vertellen over deze mooie kat. En waarom het niet zo goed gaat met het sneeuwluipaard.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **sneeuwluipaard-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van sneeuwluipaarden zien.
- Laat **filmpjes** van sneeuwluipaarden zien, kijk maar eens bij de links of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die je in je e-mail hebt ontvangen.

Manier 2:

Je kunt **met je school of klas een actie voor het sneeuwluipaard** bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een **sponsorloop**, **loterij** of **rommelmarkt** organiseren. Of misschien heb je zelf nog een veel beter idee. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het **behoud van het sneeuwluipaard** steunen. Het geld kan je naar Stichting SPOTS overmaken en dan kun je erbij zeggen dat het geld bedoeld is voor het sneeuwluipaard. Zij vertellen je dan wat ze met het geld gaan doen.

WWW

Op deze site vind je meer informatie:
<https://stichtingspots.nl/kids-corner/>

@Abeslom Zerit via Canvas

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland **nog geen organisatie** die zich **inzet voor de katachtigen** die met **uitsterven worden bedreigd**. Daarom is in 2004 Stichting SPOTS opgericht. **SPOTS** staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Hiermee bedoelen we dat we zoveel mogelijk aandacht proberen te vragen voor de wilde katachtigen. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Knuffelfarms

Veel mensen bezoeken in Afrika en Azië projecten waar je kunt **knuffelen** met jonge tijgers en/of leeuwen. Deze dieren worden hiervoor speciaal gefokt en er wordt verteld dat deze dieren, als ze groot zijn geworden, worden teruggeplaatst in het wild. Maar dat kan helemaal niet! Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, kunnen niet voor zichzelf zorgen. Daarnaast is het heel erg zielig om te knuffelen met jonge leeuwjes of tijgers. De dieren worden namelijk al heel vroeg weggehaald bij hun moeder. En dat is verdrietig voor beide.

Stichting SPOTS geeft daarom voorlichting over dit onderwerp. **Knuffelfarms** noemen wij deze plaatsen waar je kunt knuffelen met dieren zoals leeuwen en tijgers. Wij willen duidelijk maken dat knuffelen met roofdieren zoals leeuwen en tijgers, helemaal niet goed is. In de flyer die je ontvangen hebt in de email, is meer informatie terug te vinden over dit onderwerp.

Er is zelfs een aparte website waar je alles kunt lezen: <https://knuffelfarms.nl/>

Leuke weetjes

Wist je dat...?

- De kleur van de neus van het sneeuwluipaard verandert als hij volwassen is? Eerst is de neus zwart en als het sneeuwluipaard volwassen is, is de neus roze!
- Het sneeuwluipaard eigenlijk nooit brult maar wel spint? Een kenmerk van de grote katten is dat zij brullen en niet kunnen spinnen (denk maar aan leeuwen en tijgers). Toch wordt het sneeuwluipaard tot de grote katachtigen gerekend;
- Het sneeuwluipaard niet het meest verwant is aan het luipaard maar aan de tijger?
- De staart van het sneeuwluipaard heel lang is, bijna net zo lang als zijn hele lichaam? Dat is handig want met die staart kan hij bijvoorbeeld zijn neus warm houden in het koude klimaat waarin hij leeft;
- Er twee (mythische) sneeuwluipaarden afgebeeld staan op de vlag van Tibet? Daarom wordt deze vlag ook wel de 'sneeuwluipaarden vlag' genoemd. Die vlag zie je hiernaast.

Op de foto hierboven zie je een sneeuwluipaard die is vastgelegd op een cameraval (foto rechts). Onderzoekers plaatsen deze camera's op een plek waarvan ze denken dat een bepaald dier daar voorkomt. Als een dier dan langs de camera loopt, wordt er een foto genomen. Zo kunnen onderzoekers een heleboel gegevens verzamelen, zoals welke dieren er voorkomen, hoeveel, waar ze vooral voorkomen enz.

Dat is heel handig en belangrijk want het sneeuwluipaard leeft in moeilijk begaanbare gebieden die ook nog eens heel koud zijn. Voor mensen is het lastig om onderzoek te doen in deze gebieden. Veel van wat we weten van het sneeuwluipaard, komt dus van foto's genomen met zo'n cameraval.

Links

Deze links kun je gebruiken voor handige **informatie**:

- <https://stichtingspots.nl/onze-katten/alle-katachtigen/sneeuwpanter/>
- <https://snowleopard.org/>
- <https://www.catsg.org/living-species-snowleopard>

Op YouTube zijn veel **filmpjes** te vinden van het sneeuwluipaard, waaronder deze:

- <https://www.youtube.com/watch?v=GgDHvl1wD20&t=6s> (sneeuwluipaard op jacht)
- <https://www.youtube.com/watch?v=yQm4CnHMwxc> (hier kun je een sneeuwluipaard horen spinnen)
- https://www.youtube.com/watch?v=ZOqH7Ubrt_c
- <https://www.youtube.com/watch?v=a4LwHQnHkig>

@Huapu Zhao van Getty Images via Canvas

Stichting SPOTS
LP van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
E: info@stichtingspots.nl
Tel: 06-4094 7232
<https://stichtingspots.nl/>
<https://knuffelfarms.nl/>

Rekeningnummer:
IBAN: NL90INGB0004611235
BIC: INGBNL2A

